

Alteracions psicològiques i simptomatologia gastrointestinal en pacients amb malaltia celíaca.

Francisco J. Martínez Cerezo, Gemma Castillejo, Núria Guillen, Vanessa Morente, Josep M. Simó, Joan Marsal, Francisco J. Tena, Domingo Pascual.

Unitat de malaltia celíaca: Serveis d'Aparell Digestiu, Pediatria, Nutrició i dietètica, Anatomia Patològica i Anàlisi clínic. Hospital Universitari Sant Joan. Reus.

A l'edat pediàtrica una manifestació típica de la celiaquia és la irritabilitat. Tanmateix, a l'edat adulta les alteracions psicològiques dels pacients amb malaltia celíaca no estan ben establertes.

Objectiu: analitzar les alteracions psicològiques dels pacients celíacs al moment del diagnòstic i la seva relació amb la simptomatologia gastrointestinal.

Mètodes: S'han inclòs pacients amb malaltia celíaca diagnosticats consecutivament. S'han considerat negatius títols d'AcTG < 3 U/ml, positius entre 3-30 U/ml i positius intensos títols >30 U/ml. Lesions Marsh IIIb o IIIc s'han considerat com a histologies avançades. Tots els pacients van omplir el tests PGWBI i GSRS al moment del diagnòstic. El PGWBI inclou 6 eixos que s'han analitzat independentment. Es considera que existeix distress sever, moderat, no distress o benestar psicològic si la puntuació PGWBI és <60, 60-71, 72-95 o >95 respectivament. Les variables quantitatives s'expressen com a mitja i desviació típica (dt.).

Resultats: S'han inclòs 33 pacients (25 dones, 8 homes) amb edat 38,67 anys (d.t. 11,78). Els AcTG eren negatius en 10 pacients, positius en 9 i positius intensos en 14. Dinou pacients presentaven histologies lleus (11 Marsh I, 1 Marsh II i 7 Marsh IIIa) i 14 histologies avançades (12 Marsh IIIb, 2 Marsh IIIc).

La puntuació GSRS total és 29.85 (dt. 18.05). Els símptomes predominants van ser flatulència, sensació d'evacuació incompleta, distensió, buit epigàstric, epigastràlgia i urgència deposicional. La puntuació PGWBI total és 67.79 (dt.20.39). Onze pacients (33.33%) presenten distress sever, 8 distress moderat (24.24%), 12 no presenten distress (36.36%) i 2 presenten benestar psicològic (6,06%). L'eix menys alterat és el de depressió, essent els més alterats els de vitalitat i positivitat-benestar.

S'ha constatat correlacions significatives entre la puntuació GSRS total i el PGWBI ($r=-0.554$, $p=0.001$) i els seus 6 eixos: ansietat ($r=-0.415$, $p=0.016$), depressió ($r=-0.387$, $p=0.026$) positivitat i benestar ($r=-0.41$, $p=0.018$), autocontrol ($r=-0.434$, $p=0.012$), percepció de salut ($r=-0.723$, $p<0.001$) i vitalitat ($r=-0.593$, $p<0.001$). Les puntuacions en epigastràlgia, pirosi, reflux, buit epigàstric, basques, distensió, flatulència, restrenyiment, deposicions dures i evacuació incompleta per separat es correlacionen amb la puntuació total del PGWBI i amb algun o tots els seus eixos. No hem trobat diferències significatives en el PGWBI segons la presència de AcTG, la histologia, ni cap correlació amb l'edat.

Conclusions: Una proporció elevada de malalts celíacs presenten distress psicològic al moment del diagnòstic, a expenses sobre tot d'una disminució de la vitalitat i de la sensació de positivitat-benestar. Existeix una correlació significativa entre aquest distress i la simptomatologia gastrointestinal que presenten els malalts.